

Sygn. akt I ACa 1860/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Rak
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek SSA Marek Boniecki (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...)

w K.

przeciwko D. O.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 16 października 2015 r. sygn. akt VII GC 231/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 2 900,58 zł (dwa tysiące dziewięćset złotych pięćdziesiąt osiem groszy) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Teresa Rak SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 1860/15

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 15 kwietnia 2016 r.

Strona powodowa Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w K. domagała się zasądzenia od pozwanego D. O. kwoty 85.152,49 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2014 r. tytułem odszkodowania za wadliwie wykonaną usługę renowacji elewacji budynku mieszkalnego.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, kwestionując wadliwe wykonanie zleconych prac.

Wyrokiem z dnia 16 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu stosownie do wyniku sporu.

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, z którego wynika, że w dniu 8 kwietnia 2009 r. strony zawarły umowę, mocą której pozwany miał wykonać na rzecz powoda malowanie elewacji budynku przy ul. (...) (...)wraz z pracami pomocniczymi, za wynagrodzeniem w kwocie 117.421,50 zł. Zakres prac został określony w załączniku nr (...) do umowy. W (...)umowy wykonawca udzielił 60-miesięcznej gwarancji na wykonane przez siebie roboty. Okres ten miał być liczony od następnego dnia od dnia podpisania przez strony protokołu odbioru końcowego i przekazania dokumentacji powykonawczej. W dniu 17 września 2009 r. strony sporządziły protokół odbioru robót, potwierdzający ich zakończenie

i określający termin upływu gwarancji w dniu 17 września 2014 r. Wynagrodzenie zostało pozwanemu zapłacone.

Pismem z 11 maja 2012 r. powód poinformował wykonawcę

o przeglądzie gwarancyjnym elewacji budynków wykonanych przez pozwanego, celem określenia występujących usterek, terminu i sposobu ich usunięcia, wyznaczonym na dzień 22 maja 2012 r. W dniu 24 maja 2012 r. powód bez udziału pozwanego, który pomimo zawiadomienia nie stawił się na przegląd gwarancyjny, sporządził protokół, w którym stwierdzono miejscowe odpadanie wyprawy tynkarskiej w budynkach przy ul. (...). W piśmie z dnia 10 września 2012 r. skierowanym do powoda, a dotyczącym elewacji dwóch budynków przy ul. (...), pozwany twierdził, że po reklamacji Spółdzielni, wiosną 2010 r. wykonał naprawę jednej ze ścian elewacji, gdzie miało miejsce odpadanie wyprawy tynkarskiej od podłoża. Wady te pojawiły się ponownie po okresie zimowym i w odpowiedzi na reklamacje Spółdzielni, w 2011 r. ponownie zostały wykonane naprawy. Pozwany z uwagi na powtarzanie się po każdym okresie zimowym tych wad zaproponował przystąpienie do naprawy w 2013 r. po odspojeniu części wyprawy tynkarskiej, tak aby można ją było usunąć i zagruntowane podłoże pomalować. Zdaniem pozwanego zachodziła także konieczność powołania rzeczoznawcy budowlanego celem ustalenia przyczyn odpadania wyprawy tynkarskiej od podłoża i sposobu wykonania skutecznej naprawy elewacji. W dniu 28 lutego 2014 r. powód wraz z przedstawicielami mieszkańców budynku przy ul. (...), bez udziału wykonawcy dokonał przeglądu gwarancyjnego malowania elewacji budynku. W protokole z tego przeglądu stwierdzono odpadanie od ścian budynku kawałków powłok malarskich wraz z wyprawą tynkarską

i pęknięcia tej wyprawy w miejscach, gdzie nie doszło do jej odspojenia od podłoża. W zaleceniu wskazano na konieczność usunięcia istniejącej wyprawy tynkarskiej. W piśmie z 6 marca 2014 r. powód poinformował pozwanego o wyznaczeniu terminu przeglądu gwarancyjnego stanu elewacji powyższego budynku na dzień 24 marca 2014 r.

Przegląd odbył się bez udziału wykonawcy, który był o nim zawiadomiony. W protokole z przeglądu z dnia 24 marca 2014 r. stwierdzono odpadanie powłok malarskich wraz z wyprawą tynkarską na wszystkich ścianach elewacji, odpadanie powłok malarskich na cokole budynku, odpadanie tynku na spodach balkonów, odpadanie powłok malarskich na balustradach balkonów. Sporządzono także dokumentację fotograficzną. Przy piśmie z 3 kwietnia 2014 r. powód przesłał pozwanemu powyższy protokół oraz protokoły dotyczące dwóch innych budynków wraz z dokumentacją fotograficzną. W dniu 12 maja 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 85.152,49 zł

stanowiącej koszt usunięcia usterek w wykonaniu elewacji budynku przy ul. (...), wyliczony na podstawie kosztorysu ofertowego złożonego w dniu 3 stycznia 2014 r. przez wykonawcę w cenach obowiązujących w IV kwartale 2013r. Powód nie usunął wad stwierdzonych w okresie gwarancji w elewacji budynku wykonanych przez pozwanego na podstawie umowy z 8 kwietnia 2009 r.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, że nie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 471 k.c., albowiem powód nie doznał szkody, skoro nie poniósł żadnych

kosztów na usunięcie wad. W ocenie Sądu pierwszej instancji brak było również podstaw do uwzględnienia powództwa na podstawie przepisów o rękojmi, albowiem nie zostało wykazane, aby powód wzywał pozwanego do usunięcia wad i wyznaczył mu w tym celu odpowiedni termin (art. 637 k.c.). Ponadto, stosownie do art. 568 §1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie zawierania umowy, roszczenia powoda z tytułu rękojmi wygasły z dniem 17 września 2012 r. Powodowa spółdzielnia nie miała także podstaw do dochodzenia swojego żądania zapłaty na podstawie gwarancji.

Wyrok powyższy zaskarżyła w całości apelacją strona powodowa, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Apelujący zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału przez nieuwzględnienie wszystkich istotnych okoliczności mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny. We wniesionym środku odwoławczym trudno doszukać się konkretnych zarzutów skierowanych przeciwko ustaleniom faktycznym przyjętym za postawę rozstrzygnięcia, tak w zakresie ich prawidłowości, jak i kompletności. Skarżąca spółdzielnia nie wskazała przede wszystkim, w czym upatruje sprzeczności istotnych ustaleń Sądu, który dowód został oceniony w niezgodzie z zasadami logicznego rozumowania tudzież doświadczenia życiowego, co całkowicie uniemożliwia weryfikację jedyne w zasadzie zarzutu apelacji.

Z uzasadnienia wywiezionego środka zaskarżenia wynika, iż strona powodowa zarzuca Sądowi Okręgowemu nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron. Argumentacja apelującego nie mogła się jednak okazać w tym zakresie skuteczna. Po pierwsze, nie został wyartykułowany w tej kwestii żaden zarzut procesowy, który z istoty swojej ma charakter wiążący dla sądu drugiej instancji. Po drugie, strona powodowa po oddaleniu przez Sąd Okręgowy wniosku dowodowego o przesłuchanie stron, nie zgłosiła stosownego zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c., co de facto pozbawiło ją możliwości podnoszenia zarzutu w postępowaniu apelacyjnym. Po trzecie wreszcie, wskazywane w apelacji okoliczności, na które miałyby zostać przeprowadzony dowód z przesłuchania stron nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. Przyczyny, dla których pozwany nie stawił się na odbiory były irrelewantne, w sytuacji gdy skarżący nie zaprzeczał, że pozwanemu nie wyznaczono terminu do usunięcia wad.

Zaskarżony wyrok pozostaje też w zgodzie z prawem materialnym.

Na wstępie zauważyć należy, iż strona powodowa w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji w sposób wysoce labilny wskazywała podstawę swojego roszczenia, wywodząc je zarówno z art. 471 k.c., jak i przepisów o rękojmi i gwarancji. Kwestia ta ma jednak o tyle drugorzędne znaczenie, iż oparcie żądania pozwu na którejkolwiek z wymienionych podstaw nie mogło doprowadzić co pożądanego przez powodową spółdzielnię skutku.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że strony łączyła umowa o dzieło, uregulowana przepisami art. 627 i nast. k.c. Trafnie także zauważono, iż z uwagi na datę zawarcia umowy do jej oceny znajdują zastosowania unormowania sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r., poz. 827 ze zm.), a to zgodnie z art. 51 tegoż aktu normatywnego. W rozpoznawanej sprawie bezsporne pozostawało, że pozwanemu nie wyznaczono terminu do usunięcia wad, co w istocie pozbawiło powodową spółdzielnię przewidzianego w art. 637 k.c. żądania obniżenia wynagrodzenia. Ubocznie jedynie zauważyć należy, iż roszczenie takie nigdy nie zostało wprost zgłoszone. Podzielić także należało pogląd Sądu Okręgowego o wygaśnięciu roszczeń strony powodowej z tytułu

rękojmi za wady fizyczne dzieła, które oddane zostało w dniu 17 września 2009 r., stosownie do przepisów art. 568 §1 k.c. w zw. z art. w zw. z art. 638 k.c.

W stanie prawnym obowiązującym w dacie zawierania umowy powodowa spółdzielnia nie mogła również domagać się zapłaty na podstawie przepisów o gwarancji. Strony nie określiły w sposób szczególny uprawnień stron umowy gwarancji, a stosowany odpowiednio art. 577 §1 k.c. przewidywał wyłącznie obowiązek usunięcia wady.

Nieskuteczne okazało się również oparcie żądania pozwu na przepisie art. 471 k.c.

W reżimie odpowiedzialności kontraktowej na poszkodowanym spoczywa, zgodnie z art. 6 k.c., obowiązek udowodnienia nienależytego wykonania zobowiązania (lub jego niewykonania), powstania szkody (także co do wysokości) oraz związku przyczynowego między nieprawidłowym działaniem dłużnika a szkodą. W świetle powoływanych przepisów nie do obrony jest wyrażony w apelacji pogląd, że to pozwany winien wykazać, że wskazane w protokołach odbioru wady nie obciążają go. Powodowa spółdzielnia nie sprostала obowiązkowi udowodnienia nienależytego wykonania prac malarskich przez pozwanego. Sam fakt, że w protokołach przeglądów zawarto zapisy o odpadaniu powłok malarskich nie oznacza, że spowodowane zostało to wadliwym wykonaniem robót przez pozwanego.

W załączniku nr 1 do umowy z 8 kwietnia 2009 r. określającym zakres robót wykonawcy określono m.in. obowiązek uzupełnienia wyprawy elewacyjnej z tynku strukturalnego. Jednocześnie w protokole z dnia 24 maja 2012 r. wskazano, że podstawową usterką elewacji jest odpadanie od wyprawy tynkarskiej. Do podobnego wniosku prowadzi także analiza zapisów w protokole z dnia 28 lutego 2014 r. oraz z 24 marca 2014 r., w których powiązано odpadanie powłok malarskich z odpadaniem wyprawy tynkarskiej. W tych okolicznościach nie można jednoznacznie stwierdzić, że to wadliwe malowanie elewacji, a nie niewłaściwe położenie wyprawy tynkarskiej doprowadziło do odpadania powłok malarskich. Brak jest dowodu także na to, iż odpadanie powłok malarskich nastąpiło w miejscach uzupełniania wyprawy tynkarskiej przez pozwanego. Niewątpliwie wyjaśnienie tych zagadnień wymagałoby wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 §1 k.p.c., lecz powód dowodu z opinii biegłego nie zaoferował w pozwie. Dowód taki zgłoszony został wprawdzie przez pozwanego (k. 94v), wbrew regule wyrażonej w art. 6 k.c., lecz wniosek w tym zakresie został przez Sąd Okręgowy oddalony (k. 115v), co nie spotkało się z reakcją w postaci zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. Dodać w tym miejscu także należy, iż sam fakt, że pozwany miał wykonywać prace naprawcze, co wynika z jego pisma z dnia 10 września 2012 r., nie oznacza, że ponosi odpowiedzialność za wady, które aktualnie wystąpiły.

Już zatem ze względu na niewykazanie nienależytego wykonania umowy powództwo o zasądzenie odszkodowania na podst. art. 471 k.c. podlegałoby oddaleniu. Niezależnie od tego zauważyć należy, iż strona powodowa nie wykazała wysokości szkody, zaś sam fakt przedstawienia kosztorysu robót za wystarczający uznany być nie może. Nie jest wiadomym przede wszystkim, czy wymienione w tym dokumencie prace są konieczne do usunięcia ewentualnych szkód. Wskazać w tym miejscu trzeba jednak, iż nie ma racji Sąd Okręgowy, twierdząc, że powodowa spółdzielnia nie poniosła szkody, albowiem nie naprawiła dotychczas usterek. Dla powstania roszczenia odszkodowawczego bez znaczenia pozostaje bowiem fakt, czy szkoda została naprawiona.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie pozwanego ograniczyły się do wynagrodzenia radcy prawnego i kosztów jego dojazdu na rozprawę przyjęto art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §6 pkt 6 w zw. z §12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

SSA Grzegorz Krężolek SSA Teresa Rak SSA Marek Boniecki